

Magyar Terminológia 1., 2.

Magyar Terminológia. Journal of Hungarian Terminology. Főszerk. FÓRIS ÁGOTA.
Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008. június, 1. kötet 1. szám 1–166. lap;
december, 1. kötet 2. szám 167–320. lap

A Magyar Terminológia alapításával egy, már hosszabb ideje fennálló hiányosság pótlására vállalkozott az Akadémiai Kiadó és a főszerkesztő, FÓRIS ÁGOTA. A terminológiával való foglalatosság ugyanis nem új keletű. Már az ókori szerzők felhívták a figyelmet a speciális szókinccsel kapcsolatos nehézségekre. Mai kifejezéssel élve azt mondhatjuk, hogy a terminológia a szakmai kommunikáció kezdete óta fejtörést okozott az adott szakma művelőinek, és a legkiválóbbak – különböző indíttatásból – egész életművükkel szolgálták a terminológia ügyét. E tevékenység már a XVI. századtól nyomon követhető, tehát már több évszázaddal korábbra tehető a terminológiatervezés és a szabványosítás hosszú folyamatának kezdete. Ekkor azonban még nem beszélhetünk egy olyan elméletéről, amelyre a kiváló tudósok terminológia-rendszerező tevékenysége támaszkodhatott volna. Megszületésére a XX. század harmincas éveinek bekövetkeztéig kellett várni, majd utána még néhány évtizedet, hiszen a terminológiatan jókora késéssel, csupán a 70-es években vált ismertté, és a kilencvenes években lehetünk tanúi azon élénk elméleti vitáknak, amelyekben a klasszikus terminológiatan követői és ellenzői csapnak össze. Azóta egyre nagyobb az igény Európaszerte a megfelelő fórumok megteremtésére. A magyar tudományos közélet, a magyar terminológia művelésén fáradozók, az egy- és többnyelvű terminológiai munkát végzők, a terminológia elméletének kutatói és fejlesztői e folyóirat megalapítása révén kiváló lehetőséggel gazdagodtak. A folyóirat lehetővé teszi az eddigi – nemzetközi és hazai – eredmények bemutatását, a vélemények, különböző szemléletek ütköztetését, és ezáltal szolgálja a magyar terminológia ügyét. Az alábbiakban a folyóirat első kötetének két számát ismertetem.

A folyóirat főszerkesztője, FÓRIS ÁGOTA bevezetőjében (1–5) azt a reményét fejezi ki, hogy a folyóirat támpontot biztosít majd a rendkívül sokrétű és számtalan területen folyó magyar terminológiai munkálatokhoz hazánkban csakúgy, mint a határokon kívül a Kárpát-

medencében élő magyarságnak, és elősegíti az egységes, a nemzetközi tendenciákhoz igazodó összehangolt szemlélet kialakítását. A Magyar Terminológia nemzetközi folyóiratként évente két alkalommal jelenik meg, és olyan tudományos információk közlésének kíván helyet adni, amelyek hozzájárulnak a magyar terminológia elméleti és módszertani megújításához, publikálja a terminológia alkalmazásával, oktatásával kapcsolatos javaslatokat, szakmai vitákat, közölni kívánja a terminológia és az érintező tudományágak területén elért kutatási eredményeket, beleértve az alkalmazott módszereket, a hasznosítási eredményeket, de szívesen ad hírt műhelymunkákról is. Üdvözlendő az a törekvés is, hogy a lap jelentős, idegen nyelven megjelent tanulmányokat is közölni kíván magyar fordításban. A főszerkesztő munkáját nemzetközi szerkesztőbizottság támogatja. A folyóirat szerkezetét a következő állandó rovatok határozzák meg: Tanulmányok, Műhelymunkák, Könyv- és szótárkritikák, Konferencia-beszámolók, A szerkesztőségbe beérkezett könyvek, Hírek, események.

Az első számban közölt tanulmányok széles skálán mozognak. Már ebből is láthatjuk, milyen szerteágazó a tematika, mennyi fontos téma merül fel a terminológiával foglalkozók körében, és mennyi a megoldásra váró feladat. Elsőként VOIGT VILMOS, az ELTE egyetemi tanára, a MaTT elnöke cikkében (7–9) a magyar társadalom történelmének fontos állomásait és azok terminológiai kihívásait sorolva egy aktuális eseménynél állt meg. A hír, amelyről beszámol, örömteli: a 2000-ben létrejött rövid életű Magyar Terminológiai Társaság után, hosszú előkészítő munka eredményeként 2005. május 12-én Szombathelyen megalakult a Magyar UNESCO Bizottság támogatásával és annak albizottságaként a Magyar Terminológiai Tanács (MaTT). Tagjai különböző egyetemek, könyvtárak, minisztériumok és egyéb intézmények munkatársai. A Tanács sokrétű feladatai közül kiemelendő a hazai terminológiai tevékenység koordinálása és a több országban folyó magyar terminológiai munka segítése. A MaTT tagjai folyamatosan jelen vannak jelentős konferenciákon és fórumokon itthon és külföldön, támogatásukkal intézményesült a terminológia Pécsen és Szombathelyen.

Ezt követően MARIA TERESA CABRÉ CASTELLVÍ, *Theories of terminology: Their description, prescription and explanation* című, 2003-ban a *Terminology* folyóirat 9. (2) számában megjelent angol nyelvű tanulmányának magyar fordítását olvashatjuk (11–42). A fordítás B. PAPP ESZTER munkája. CABRÉ a barcelonai Pompeu Fabra Egyetem professzora, nyelvész és terminológus. Legismertebb műve a *Terminology: theory, methods and applications*, amely eredetileg katalánul jelent meg 1992-ben, majd ezután fordították angolra, és az 1998-ban először megjelent, SAGER által szerkesztett angol nyelvű kötet vált nemzetközileg ismertté. A jelen folyóiratban közölt tanulmány az ezredforduló után készült. Különösen ekkor éri az ún. kommunikatív terminológia-elmélet hívei részéről heves támadás a klasszikus wüsteri elméletet és követőit. Egyfelől nem tartják kielégítőnek WÜSTER terminológia-elméletét, különösen preskriptív szemléletét ostorozzák, másfelől azt vetik a wüsteri hagyományokat őrzők szemére, hogy zárt kört alkotnak, nem vesznek tudomást az időközben megjelent új elméletekről, valamint figyelmen kívül hagyják a kívülállók kritikáit. CABRÉ is bekapcsolódik ebbe a vitába. A klasszikus elméletet és követőit élesen támadó munkájában először kifejti, hogy mi volt WÜSTER célja a terminológián (Terminologielehre) kidolgozásával. CABRÉ itt valójában a WÜSTER által megalapított elmélet általános elveit (Allgemeine Terminologielehre) veszi górcső alá, amelyek a wüsteri tanoknak jelentős részét képezték. A következőkben arra keresi a választ, hogy miért telt el hosszú idő addig, mígnem a terminológia elmélete végre (!) vita tárgyát képezte. Miért nem ütköztek elméletek egymással, mint ez egy új tudomány esetén gyakran tapasztalható, majd

arra, hogy miért jelent meg hirtelen az éles kritikák áradata, és mely tudományok felől. Kitér arra a nem kevésbé érdekes kérdésre is, hogy milyen volt az új gondolatok fogadtatása. A helyzetelemzés után keresi a megoldást, és a saját szemszögéből nézve próbál egy olyan többszintű, több felfogást magába fogadó elméletet felvázolni, amely képes több összetevőt, a kognitív, a nyelvi és a szociokommunikatív komponenst integrálni. Érdekes és elgondolkodtató az általa megalkotott modell, amelyet az „ajtók elméleté”-nek nevez el. Modelljét nem tekinti véglegesnek, csupán egy lépésnek a végső megoldáshoz vezető úton.

PRÓSZÉKY GÁBOR és MIHÁLTZ MÁRTON tanulmánya (43–57) egy hat évet felölelő, nagy ívű kutatás eredményeit mutatja be. A magyar WordNet, az első magyar lexikális szemantikai adatbázis létrehozásával 2001-ben a MorphoLogicnál kezdtek foglalkozni a szerzők. A projektben három éven keresztül három magyar intézmény vett részt jelentős létszámú kutatói gárda bevonásával, a kutatási időszak utolsó két évében pedig egy GVOP pályázati támogatás is hozzájárult a megvalósuláshoz. A projekt fő célja nyelvünk általános szókinésének gépi eljárásokkal is kezelhető adatbázisának kialakítása volt. Ezt kiegészítette egy specifikusabb terület, az üzleti szaknyelv kifejezéseit tartalmazó részontológia létrehozása. Mintául a Princeton WordNet, az EuroWordNet, valamint a BalkaNet szolgált. E projektek, valamint a magyar WordNet kidolgozását támogató elvek bemutatása után a szerzők a különböző munkafázisok leírásával illusztrálták azt, hogy az elvégzett munka nem pusztán adaptáció volt. Egy olyan új rendszer jött létre, amely további számítógépes alkalmazások bázisát képezi.

A következő tanulmány egy konkrét, ám sokak érdeklődésére számot tartó terminológiai problémára fókuszál. MAJZIKNÉ BAUSZ ÁGOTA munkájában (59–76) ugyan egy sajátos helyzetet, a magyarországi e-közigazgatás problematikáját vizsgálja, maga a probléma és annak megoldása azonban az egész magyar társadalmat érinti. Ahogy a szerző maga is írja, „a rendszer csak akkor működhet jól, ha a vele érintkezésbe kerülők széles tábora azonos módon értelmezi a fogalmakat”. Márpedig ez jelenleg sajnos nem valósul meg. Eddig elegendő volt, ha a közigazgatásban dolgozó szakemberek ismerték és használták a közigazgatás terminusait, mára azonban az új rendszer bevezetésével az ügyfelek számára is súlyos következményekkel jár, ha nem használják pontosan és szakszerűen a tárgykör terminológiáját. A valós helyzetet feltáró és a megoldásokat kereső tanulmány nagyban hozzájárulhat e mindnyájunkat érintő terület gondjainak feltárásához és megoldásához.

A Műhelymunka rovatban két szerző munkájával ismerkedhetünk meg, akik ugyan csak jelentős és sokunkat érdeklő kérdést járnak alaposan körbe. MÁTIS BERNADETT (77–92) a sport területére kalauzolja az olvasót. A sportnyelv azon tipikus, speciális nyelvek közé tartozik, amelyet egyfelől a szaknyelvekhez sorolunk, másfelől témáját tekintve jelen van a mindennapi nyelvhasználatunkban. Ez nem változtat azon a tényen, hogy a mindennapi nyelvhasználó nem alakítja, hanem használja, azaz igazodik a sportszakemberek által meghatározott játékszabályokhoz és terminológia-használathoz. A rögbi mint Magyarországon újabb sportág térhódításának példája kiváló lehetőséget nyújt a szerzőnek arra, hogy a sportág nemzetközi és hazai története, a rögbi terminológiai kérdésein túlmenően e sportágon keresztül érdekes és alapos tanulmányban hozzájáruljon a szaknyelv rétegződésének, vertikális tagolásának kérdéséhez is. SZABÓ VERONIKA a magyar nyelvtan kétféle igeragozási terminusait vizsgálja iskolai tankönyvekben és megállapítja, hogy a magyar nyelvészek az általános iskolai tankönyvek írásakor nem egységesek a terminushasználatot illetően (*alanyi* és *tárgyas ragozás*, illetve *általános* – vagy *határozatlan* – és *határozott ragozás*). A szerző

az okokat kutatva arra a figyelemreméltó megállapításra jut, hogy e terminológiai probléma szakmai, azaz jelen esetben nyelvészeti szempontra is visszavezethető, tudniillik a szakirodalomnak nincsen egységes véleménye magáról a nyelvi jelenségről. Noha mindkét terminológia-használatra találunk érveket, egyetértek a szerzővel, aki aprólékos kutatómunkával tárja fel a problémát nyelvészeti és terminológiai szempontból, kifejti ugyanakkor azt is, hogy a tankönyvíró nem feledkezhet meg az anyanyelvi nevelési szempontokról sem (93–110).

A műhelymunkákat a Könyvkritikák, a Szótárkritikák, majd a Konferencia-beszámoló rovat követi. Noha az első két könyv szerkesztőinek eddig még nem volt alkalmuk személyes találkozásra, törekvéseik nagyon hasonlóak. Közös ismervük, hogy fordítóképző intézményekben oktatnak, és munkáikkal is a fordítók és tolmácsok képzéséhez kívánnak hozzájárulni. Már ez a tény is egyértelművé teszi, hogy a terminológia kutatása és oktatása a mai fordítóképzés meghatározó összetevőjévé vált. SERMANN ESZTER kritikája a MAGRIS, MUSACCHIO, REGA valamint SCARPA szerkesztette (Ed. Hoepli, Milano, 2002.) leíró szemléletű és a fordítást a középpontba állító, olasz nyelvű terminológiai kézikönyvet mutatja be (111–5), míg LENDVAI ENDRE és VÁGÓ ISTVÁN MURÁTH JUDIT és OLÁH-HUBAI ÁGNES szerkesztésében Bécsben (Ed. Praesens, 2007.) megjelent, a fordítás és tolmácsolás interdiszciplináris aspektusait tárgyaló angol, francia és német nyelven íródott tanulmánykötetből a terminológiai témájú tanulmányok kritikájára vállalkoztak (115–23). A kötet a Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kara nemzetközi konferenciájának tanulmányokká átdolgozott előadásait tartalmazza. A szerzők nyolc országban tevékenykedő egyetemi oktatók, jogászok, közgazdászok, lexikográfusok, fordítástudományi és terminológiai szakemberek, akik sok területről jöttek össze tapasztalatcserére. A tanulmányok tükrözik ezt a sokszínűséget, és világossá válik az is, hogy a terminológia kérdését sok oldalról lehet és kell megközelíteni. A harmadik könyvet: FÓRIS ÁGOTA – PUSZTAY JÁNOS szerk., *Utak a terminológiához*. Berzsenyi Dániel Főiskola, Szombathely 2006. MÉSZÁROS ÁGNES méltatja (123–7). A gyűjteményes kötet, amely 10+1 különböző kutatási területről, de egységes alapon nyugvó tanulmányokat tartalmaz, számos jelentős tanulmánnyal gazdagítja a magyarországi szakirodalmat. A szótárkritikák az alábbi hat szótárról íródtak: SCHIED, H. – KINDINGER, D., *Mathematik I*. Mannheim, 2004. (CZÉKMÁN ORSOLYA, 129–31); PEÍCS HAJNALKA – ROZSNYIK ANDREA, *Magyar–szerb–angol matematikai szótár*. Szabadka, 2007. (CSEH MÁRTA, 132–4); OROSI SÁNDOR, *Közgazdasági fogalomtár és angol–magyar szótár*. Pécs, 2005. (TAMÁS DÓRA, 134–7); BARTOS HUBA – HAMAR IMRE, *Kínai–magyar szótár*. Bp., 2001. (GÖMÖRI MIRJAM, 143–6); ITTÉSNÉ KÖVENDI KATA, *Magyar–angol zenei szaknyelvi szótár* Bp., 2001. (BÉRCES EMESE, 146–51). Egy magyar fejlesztésű szótárprogramról tudósít KULT KATALIN: a „jDictionary szótáralkalmazás” (137–43). Ezt követően három, 2007-ben rendezett konferenciáról olvashatunk rövid beszámolót: *Current Trends in Terminology. International Conference on Terminology*. BDF, Szombathely, 2007. (KIS ÁDÁM – KIS BALÁZS, 153–6); *Kultúrák dialógusa a soknyelvű Európában*. PTE, Pécs, 2007. (CS. JÓNÁS ERZSÉBET, 156–9); *Szakember, szaktudás, szaknyelv*. PTE, Pécs, 2007. (MAKAI ZOLTÁN, 159–62).

A folyóirat második száma az elsőhöz hasonlóan épül fel, de tartalmaz még egy Vita rovatot is. A tudás szerveződése, az információhalmaz elraktározásának mikéntje már régóta jelentős kutatási téma, amelyet különböző, gyakran egymásnak ellentmondó elméletek írnak le. Ezzel kapcsolatosan gyakran beleütközünk abba a megállapításba is, hogy kétféle – reál és humán – tudástípus létezik, így a tudásszerzés is különböző módszerekkel történhet.

Ugyanakkor a humán tudományok területén is objektív módszereket próbálnak alkalmazni a tudósok, így az utóbbi időben egyre inkább teret nyert a tudásszerzés elsődleges eljárásaként a humán tudományok területén is a természettudományokból jól ismert empirista megismerésmód, amely megfigyelésre épít, a dolgok érzékelhető tulajdonságait és azok összefüggéseit írja le. Ha visszatérünk a terminológia klasszikus elméletéhez, amely a tudásanyagot: egységeit és rendszerét objektív módszerekkel kívánja mérni és ábrázolni, akkor megállapíthatjuk, hogy az imént említett szemléletmód teljes mértékben megfelel a wüsteri elveknek, hiszen WÜSTER terminológiatanának egyik sarkalatos pontja a természettudományokban alkalmazott módszerek összekapcsolása a nyelvészettel. FÓRIS ÁGOTA tanulmányában voltaképpen ezt az irányvonalat követi, miközben a mérés szerepét vizsgálja (167–88). A kutatónak fontos eszközét képezik a különféle mérési eljárások. FÓRIS ismerteti a mérés legfontosabb fogalmait, szól a kvantitatív és kvalitatív mérésről, a mérési követelményekről és a mérést befolyásoló hatásokról, arról, hogy melyek lehetnek az általános követelmények a mérés során, majd vizsgálja a mérés, osztályozás és definíció összefüggéseit is. Végezetül az imént bemutatott felfogással szemben álló prototípus-elméletre tér ki. A szerző a különböző típusú mérések végzését tágabb körben, a nyelvtudományi kutatásokban vizsgálja, de ebbe beleérti a terminológiai vizsgálatokat is.

DEMECZKY JENŐ az IBM magyarországi munkatársaként a szoftveriparba, közelebbről pedig egy multinacionális vállalat – az IBM – terminológiai rendszerének kialakításába enged betekintést (189–204). A tanulmány több szempontból is izgalmas olvasmány, a tanulságokból ezúttal csupán háromra hívnám fel a figyelmet. Először is tipikus példáját látjuk annak, amikor a gyakorlat: a termékfejlesztés és a vele járó a terminológia-fejlesztési kényszer gazdasági tényezőként előmozdítja az elmélet fejlődését. Másodsor: a szoftverfejlesztés klasszikus példáján mutatja be a lokalizáció kérdését, harmadszor pedig lépésről lépésre, érthetően és élvezetes stílusban, sok példával illusztrálva tárja elénk a globalizált piacon 38 nyelven megjelenő, 37 nemzeti nyelvre honosított programcsomagok előállításának folyamatát, az ezzel kapcsolatos egy- és többnyelvű terminológiai munkát, a terminológia és a fordítás kérdését.

PUSZTAY JÁNOS tanulmánya ismét meggyőz bennünket a terminológia-alkotás elméleti és gyakorlati kérdéseinek változatosságáról. A szerző az előzőnél nem kevésbé izgalmas, szó szerint életbevágó kérdést tárgyal (205–16), miközben a terminológiai munkát egy másik oldaláról mutatja be az olvasónak. A neves finnugor nyelvész egy hozzánk nagyon közel álló, mégis ismeretlen világhoz visz bennünket közelebb: úgynevezett kis nyelvek, ez esetben az oroszországi finnugor (uráli) nyelvek, valamint e nyelvek terminológia-alkotásának és -kutatásának kérdései állnak a tanulmány középpontjában. A terminológia művelése halatlanul fontos nyelvpolitikai kérdés, e nyelvek fennmaradásának záloga.

Mint egykori német gimnazista, aki ugyan magyarul tanulta kedvenc tantárgyát, a matematikát, de akinek jó néhány kifejezést megtanított németül is nagy műveltségű gimnáziumi matematikatanára és mint volt német gimnáziumban oktató tanár, aki osztályfőnként is követte kedves tanítványai küszködését, különös érdeklődéssel olvastam CZÉKMÁN ORSOLYA tanulmányát (217–41). Kezdő tanárként még nagyon közeli voltak a gimnáziumi évek, tankönyvszerzőként pedig jól ismertem a nemzetiségi és a két tannyelvű gimnáziumok tankönyvei körüli helyzetet és a dilemmát: eredeti, kifejezetten az iskolatípusnak írt tankönyvekre van-e szükség, vagy megfelelnek a magyarországi tankönyvek fordításai? Az oktatásügy több okból is az utóbbi mellett döntött, az okokra most nem szeretnék kitérni.

Tény azonban az, hogy még a természettudományos tantárgyak esetében sem váltak be igazán a lefordított tankönyvek. Ezt, az első pillanatban meghökkentő kijelentést támasztja alá a tanulmány, amely a matematikai terminusok német–magyar kontrasztív vizsgálatát vállalta fel, és a vizsgálati korpuszt nem más képezte, mint a magyarról németre fordított gimnáziumi tankönyvek. Valóságos csemege ez az alaposan feldolgozott anyag, és pontosan a kontrasztív vizsgálat tapasztalatai és még sok ehhez hasonló, egyéb területen kapott vizsgálati eredmény jelentős adalékkal szolgálhat a fordításkutatóknak a szakfordítás mikéntjének meghatározásához.

Az első műhelytanulmány a minőségügy területén használt terminusok pontos értelmezéséről ad áttekintést (243–60). A szerzők, BALOGH ALBERT és FÖLDES TAMÁS az EOQ MNB (Európai Minőségügyi Szervezet Magyar Nemzeti Bizottság) Terminológiai Szakbizottságának vezetői, akik az általános minőségirányítás, a statisztika és a megbízhatóság területén használt, a nemzetközi szabványokban megjelent angol terminusokat vetik össze a magyar minőségügyi terminusokkal. Bizonyos esetekben az angol szabványokban alapul vett angol terminusoknak nincs is pontos magyar megfelelője, így a terminológiai munka nem is szorítkozhat pusztán a már meglévő magyar ekvivalens megtalálására. A szerzők konkrét példák elemzésével mutatnak rá a megoldandó problémák sokféleségére, és hangsúlyozzák azt is, „hogy a minőségügyi fogalmak helyes (a nemzetközi értelmezéssel ekvivalens) magyar értelmezése szükségessé teszi a többértelmű angol terminusok szövegkörnyezetüktől függő magyar fordítását.” A második esettanulmány könnyű olvasmányt ígér, hiszen GAÁL PÉTER a póker kártyajáték nyelvének néhány terminológiai vonatkozását vizsgálja (261–77). Noha a vizsgálat tárgya a szabadidő eltöltése, pontosabban egy konkrét kártyajáték, hamarosan kiderül, hogy e terület feltárása is hosszú, aprólékos munkát igényel: esettanulmányokat, szótárak, szakkönyvek böngészését, az angol idevágó szaknyelv tanulmányozását, angol–magyar összehasonlító tanulmányokat, és lassacskán kibontakozik előtűnk egy kártyajáték – mint nemzetközi domén – teljes komolyságában, terminológiai rendszerében.

A „varga és a csizma esete” valóban jól érzékelteti azt a sajátos terminológiai problémát, amelyet KIS ÁDÁM a Vita rovatban vet fel (279–89). A szerző ugyanis magát a *terminológia* terminust veszi górcső alá. Erre minden oka megvan, hiszen a terminológiával foglalkozók: gyakorlati terminológiai munkát végzők, kutatók és a terminológiát mint tantárgyat oktatók körében Magyarországon már néhány éve folyik a *terminológia* meghatározásáról a (nem túl élénk) vita anélkül, hogy nyugvópontra jutott volna. KIS ÁDÁM a vizsgálatához új módszert alkalmaz: a *terminológia* fogalomkörét úgy kívánja feltárni, hogy azt egy adott szövegkorpuszban vizsgálja. Erre a célra FÓRIS ÁGOTÁNAK a Magyar Nyelv 2007/1. számában megjelent cikkét választotta ki, amelynek elemzésével következtetések egész sorához jut el, miközben öt definíciót fogalmaz meg és öt kulcsszót választ ki. E lépések után fogalmazza meg saját definícióját: „A terminológia olyan nyelvhasználati mód, melynek meghatározó jellemzője a terminusok tendenciózus jelenléte. Def(ö)1” (288), amely vélhetően további vitát indukál.

A Könyvkritika rovatban a Lexikográfiai füzetek (sorozatszerkesztő MAGAY TAMÁS) 2007-ben, „Félmúlt és közeljövő” címmel megjelent 3. kötetét SERMANN ESZTER mutatja be kellő részletességgel (291–5), a Szótárkritika rovatban pedig VASS ÖDÖN 2006-ban megjelent „Hajózási értelmező szótárá”-val ismerkedhetünk meg GÓCZÁN BETTINA tolmácsolásában (297–303). A folyóirat három, 2008-ban szervezett konferencia beszámolójának is he-

lyet adott, ezek az alábbiak: XVIII. Magyar Alkalmazott Nyelvészeti Kongresszus, Balassi Intézet Budapest (B. PAPP ESZTER, 305–8); *Lexicology and terminology: theory, practice and history*, Vilnius (FÓRIS ÁGOTA, 308–11); valamint a nemzetközi, francia–olasz–spanyol nyelvű konferencia: *A szaknyelvek oktatása és kutatása*, Veszprém (SERMANN ESZTER – SZLADEK EMESE – TAMÁS DÓRA, 311–5).

A terminológia kutatójaként, oktatójaként, valamint szakszótárak írójaként és szerkesztőjeként nagy figyelemmel olvastam új tudományos folyóiratunk első két, nagyon tartalmas számát. Tükröződik benne a magyarországi élénk terminológiai tevékenység, amely teljes vertikumában természetesen nem jelenhetett meg e két számban. Egy-egy igazán jó tanulmány (beleértve az azt megelőző kutatómunkát is) nem ritkán hosszú hónapok gyümölcse, ez a jövőben sem lesz másként. A folyóirat azonban kiváló lehetőséget nyújthat az elméleti megalapozáshoz, új módszerek megismeréséhez, ezzel segítve az ifjú kutatókat a gyorsabb előrehaladásban. Kitűnő alkalmat kínál a vitára, az eszmecserére, és ezzel ifjú és kevésbé ifjú terminológusoknak megteremti az együttgondolkodás lehetőségét. Mivel a nemzetközi szakirodalom ismerete meghatározó az elmélet művelése szempontjából, javaslom további jelentős tanulmányok magyar nyelvű közlését, nagyban hozzájárul majd a magyar nyelven alkotók tisztánlátásához is. Hasznosnak ítélem meg egy-egy jelentős téma részletesebb kidolgozását és egy-egy tematikus szám megjelentetését is. A további kötetek megjelenését várva kívánok jó munkát a szerkesztőknek és valamennyi terminológusnak!

MURÁTH JUDIT